

Motion till riksdagen 2019/20:1269

av **Aylin Fazelian och Magnus Manhammar (båda S)**

Stärk skyddet för hotade journalister

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram förslag för att stärka skyddet för hotade journalister och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hot, trakasserier och våld mot journalister och medier har eskalerat runtom i världen de senaste åren och Sverige är inget undantag. I organisationen Reportrar utan gränser årliga globala pressfrihetsindex ligger Sverige på andra plats. Samtidigt skriver organisationen i en ytterligare rapport från 2018 som kartlägger näthat mot journalister i 32 länder, att de nordiska länderna, som alla ligger i topp i pressfrihetsindexet, trots det är särskilt utsatta för nättrakasserier. Situationen i Sverige lyfts fram som särskilt allvarlig.

Deras slutsatser ligger väl i linje med Journalistförbundets senaste undersökning från 2017, genomförd i samarbete med Göteborgs universitet, som visar att drygt var fjärde svensk journalist har hotats, trakasserats eller utsatts för våld någon gång under 2016.

Förutom rädsla hos de drabbade leder det till självcensur. Många journalister upplevde att syftet med hoten var att få dem att ändra sin rapportering och dessvärre lyckas det alltför ofta: Ungefär en fjärdedel uppgav att de någon gång valt att inte bevaka ett ämne på grund av det de utsatts för.

Att journalister tystas genom självcensur är illa nog, men i förlängningen riskerar det också att leda till något än värre, en situation där människor hoppar av eller inte alls vågar ge sig in i yrket. Det är ett allvarligt hot mot fundamentet för hela vår demokrati.

I rapporten om nättrakasserier från Reportrar utan gränser ges ett antal rekommendationer. Bland annat föreslår organisationen att lagar måste antas som ger större möjlighet till åtal för nättrakasserier mot journalister och att de nätplattformar där hot och hat florerar måste åläggas ett större ansvar för vad som delas på deras sajter. Journalistförbundet har också föreslagit att en särskild brottsrubricering utreds för att skydda dem som hotas på grund av att de nyttjat sin yttrandefrihet.

Det krävs krafttag för att vända utvecklingen; vi måste se till att stärka skyddet för en av grundvalarna i vår demokrati också framöver – yttrande- och pressfriheten. Ett arbete för att hitta och genomföra konkreta förslag för att stärka skyddet för hotade journalister bör därför sättas igång så snart som möjligt. Den socialdemokratiskt ledda regeringens arbete för samling mot hot och hat till det fria ordets försvar är ett bra steg på vägen men arbetet behöver ytterligare konkretiseras och intensifieras.

Aylin Fazelian (S)

Magnus Manhammar (S)